

NOUTATE ȘI... RATARE

AȘTEPTÂNDU-L PE GODOT de Samuel Beckett. Traducerea: Gellu Naum ● TEATRUL UNU ● Data reprezentației: 22 februarie 1997 ● Regia și colajul muzical: Dragoș Galgoțiu ● Decorul: Eva Szantai ● Costumele: Mioara Stoenică ● Coregrafia: Varvara Ștefănescu ● Distribuția: Gabriel Spahiu (Vladimir), Mihai Baranga (Estragon), Florin Grigoraș (Pozzo), Sorin Tofan (Lucky), Medeea Marinescu (Băiatul), Anca Androne, Ioana Abur, Otilia Caba, Gabriela Curpăn, Marius Cordoș, Mircea Drîmbăreanu, Emil Hoștină, Vlad Jipa, Mihai Răzuș, Andrei Rusu (Personaje fără nume).

Este mai cu seamă un act de temeritate înființarea unui teatru într-o lume cu totul supusă derizoriului. De curând, așezat undeva între Studioul Casandra și Teatrul de Comedie, Teatrul Unu și-a deschis porțile așa cum se cuvine: cu o conferință de presă, cu afișe, cu „fluturași”, cu mape în care se regăsesc „declarațiile de principiu” ale unora dintre fondatorii și angajații săi.

Aflăm, așadar, că proiectele ce vor lua ființă aici „au ca scop producerea și reprezentarea de spectacole de teatru, producția de filme, precum și organizarea unor acțiuni artistice cu caracter interdisciplinar. Personalitatea Teatrului Unu se va manifesta în primul rând prin susținerea și promovarea tinerilor actori, regizori, coregrafi, plasticieni, muzicieri, prin sprijinul acordat formării unei noi generații de spectatori, precum și prin favorizarea relansării relației dintre spectacolul teatral și public” (Dragoș Galgoțiu, director artistic). Un program generos, recunoaștem! Și, dacă punem la socoteală mica trupă deja constituită din absolvenți ai ultimelor generații A.T.F. București (unii dintre ei chiar talentați), vom crede, o dată mai mult, în „mecenatul” pe care instituția și-l propune.

Curios ni se pare, însă, faptul că întâia ridicare a cortinei nici nu ne convinge, nici nu contrazice seriozitatea și mai ales sobrietatea (!) propunerilor teatrului de pe Lipscani. Un text cum este **Așteptându-l pe Godot de Samuel Beckett** presupune, pe lângă gravitatea discursului scenic, măcar existența maturității mijloacelor de expresie ale interpreților (altfel, izbânda se va lăsa și ea îndelung căutată/așteptată). Nu ne-am întreba acum care a fost motivația alegerii unei astfel de piese pentru a pune în valoare calitățile unor artiști aflați la început de carieră, dacă rezultatul demersului nu ar fi rămas sub semnul mediocrității la toate nivelurile.

foto: Kati Burlacu

Gabriel Spahiu în Așteptându-l pe Godot de Samuel Beckett la Teatrul Unu (regia: Dragoș Galgoțiu)

Astfel, ne va fi greu să înțelegem pentru ce decorul indicat cu tâlc de autor și reprezentând un loc indeterminat (ca și timpul acțiunii, de altfel) este „transferat” într-un sordid subsol care adună parcă deșeurile întregii omeniri (și amintindu-ne mai mult de **Emigranții** lui Mrožek). Nu ne dumirim nici pentru ce acest spațiu trebuie să fie intens populat cu „personaje fără nume” (în fapt, „aurolacii” vieții noastre de fiecare zi!). Nu știm și probabil că nu vom afla niciodată de ce „eroii” păreau „împrumutați” din altă literatură dramatică, bunăoară din **Oamenii cavelor** de William Saroyan sau din **Azilul de noapte** de Maxim Gorki. Nu găsim rostul „împănării” acestui ghiveci cu „muzică și dansuri” (oricum extrem de puțin adecvate momentelor), la care se adaugă, din timp în timp, o lumină mesianică, pur demonstrativă, venită de undeva din fundal. Interpreții se pierd și ei prin aceste hățșuri, făcând eforturi disperate și inutile pentru a-și defini prezența. Sigur că însușirea pe tărâm cultural a rolurilor încredințate ar fi dus mai ușor spre posibilitatea unei comuniuni creatoare între actor și autor, între actor și regizor, între actor și public... Neexistând acest contact între elementele spectacolului

(decât, cel mult, în plan formal), efectele se dovedesc stingheritoare: ne plictisim cu Vladimir (Gabriel Spahiu) și Estragon (Mihai Baranga) – primul fiind măcar plin de vitalitate, al doilea, doar insignifiant –, îndurăm apariția lui Pozzo (Florin Grigoraș) cu o brumă de speranță, dar rămânem repede perplecși în fața monologului rostit de Lucky (Sorin Tofan) fără a ne spune nouă, spectatorilor, chiar nimic!

... Și așa se face că „actul așteptării” a devenit, în ceea ce ne privea, stăruitor de concret: doream ca reprezentația să se sfârșească mai repede pentru a putea pleca acasă cu sentimentul datoriei împlinite. Nici măcar ivirea în final a Băiatului (Medeea Marinescu), marcată de o dulce candoare – mirarea că se află acolo citindu-i-se pe chip – nu ne mai putea opri!

Se naște acum o unică întrebare: cui să fi folosit acest proiect? Regizorului, scenografilor, coregrafei, actorilor, spectatorilor? Teamă ne e că nimănu. Păcat. La ceas de cumpănă, un teatru și-a fost deschis porțile cu o dureroasă ratare...

MARIA LAIU